

HET VLAAMSE REGEERAKKOORD

Concluderend kunnen we het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024 omschrijven als **ambitieuw en beloftevol**. Er zit **heel wat goeds in** voor **Limburg** en voor de realisatie van **meer groei, jobs en welvaart**. Met 3 Limburgse ministers op belangrijke bevoegdheden geloven we erin nu belangrijke stappen voorwaarts te kunnen zetten. Uiteraard zullen we vanuit VKW Limburg niet nalaten de hiaten te blijven benoemen en te benadrukken waar het (nog) beter kan. Maar laten we de goede zaken en ambities nu alvast concretiseren en uitvoeren. Want met 300 pagina's aan woorden zijn we uiteraard niets: zoals steeds is the proof of the pudding in the eating. **Woorden wekken, daden strekken**.

WAT ZIT ERIN VOOR LIMBURG?

Limburg krijgt zoals gevraagd de nodige aandacht in het nieuwe Vlaamse Regeerakkoord. Toch zijn er ook hiaten waar VKW Limburg de komende jaren verder zal op hameren en aandringen.

De Limburgse Sociale Partners schoven voor de verkiezingen gezamenlijk vijf absolute **prioritaire dossiers** naar voren: Noord-Zuid, Limburg & het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, 10/10/10 plan UHasselt, Toekomst & voortbestaan van de provincies en de verankering & toekomst van LRM. Binnen dat kader kunnen we het Vlaamse regeerakkoord quoteren met een **4 op 5**. Enigszins valse noot is dat de uitbreiding van de universitaire opleidingen té mager oogt om echt punten te scoren.

1. Jambon I engageert zich (opnieuw) om de **Noord-Zuid** en het resultaat van het lopende overlegproces **uit te voeren**.

2. In het kader van het **Beleidsplan Ruimte Vlaanderen** (BRV) worden de principes en doelstellingen van de strategische visie onderschreven, maar is het voor Limburg heel belangrijk dat er is opgenomen dat er in **iedere gemeente ontwikkelingskansen** zullen worden gecreëerd op vlak van **werken** en wonen. Ook is opgenomen dat verdichting en inzetten op stadsontwikkeling **niét** betekent dat **enkel binnen de Vlaamse Ruit** of de steden opportuniteiten kunnen benut worden. Niettemin zullen we in Limburg zeer **zeker op onze hoede moeten** blijven om de ontwikkelingskansen van onze regio en gemeenten te vrijwaren bij de concrete implementatie en doorvertaling van het BRV.

3. De **UHasselt** krijgt er in de komende legislatuur **4 opleidingen** bij. Naast drie eerder 'zachte' opleidingen met de bachelor sociale wetenschappen, master Healthcare en master Verpleeg- en Vroedkunde, is de Master Materiomics de enige van de bijkomende opleidingen die direct aansluit op de behoeften van het Limburgse bedrijfsleven en de vele noden van de private arbeidsmarkt. Hierdoor blijft het risico groot dat de 'braindrain' uit Limburg en de participatiegraad van onze jongeren aan universitair onderwijs onvoldoende verbeteren. Daarom blijven we pleiten voor een verdergaande **volwaardige uitbouw van de UHasselt**, met relevante opleidingen voor vooral onze waarde creërende bedrijven, zoals o.a. burgerlijk ingenieur en bio-ingenieur.

4. Het **provinciale beleidsniveau**, als draaischijf van samenwerking tussen lokale overheden en trekker van de ontwikkeling van de regio, **blijft bestaan** en die nabijheid is ook belangrijk voor onze bedrijven.

5. De toekomst van **LRM** wordt verzekerd, met bovendien **extra middelen** (100 mio) om in Limburg te investeren in spin-offs en scale-ups.

VKW Limburg schoof n.a.v. de federale en Vlaamse verkiezingen in totaal **12 Werken voor Limburg** naar voren als voornaamste prioriteiten voor onze regio. Ten aanzien van het Vlaamse beleid gaat het dan naast de hoger al genoemde zaken o.m. om de capaciteitsuitbreiding van de E313 en E314, een grootschalig investeringsplan spoorontsluiting, de verdere uitvoering van SALK, realisatie bedrijventerreinen van het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA) en wegwerken van subregionale tekorten qua ruimte voor bedrijvigheid en openbaar vervoer van en naar bedrijventerreinen.

Het is positief dat in het Vlaamse Regeerakkoord een duidelijke keuze wordt gemaakt om de overheidsinvesteringen op te trekken. In totaal is er sprake van **1,65 miljard extra investeringen**, voornamelijk in mobiliteit, scholen, infrastructuur voor O&O en in hoger onderwijs. Qua investeringen in mobiliteit is het positief dat er gekeken wordt naar alle vervoersmodi, **inclusief capaciteitsuitbreiding van (snel)wegen**. De uitbreiding van de **E313 en E314 tot 2x3 rijstroken** is dringend nodig en dit over de gehele lengte, zoals trouwens al jaren geleden werd aangetoond door het Vlaams Verkeerscentrum. Toch wordt de verbreding van deze slagaders voor de Limburgse economie niet als dusdanig vernoemd in de teksten. Wel wordt de **aanduiding van belangrijke investeringsprojecten voor de volgende regeerperiode** in het vooruitzicht gesteld, naast deze die reeds zijn opgenomen in het jaarlijks geactualiseerde **Geïntegreerd Investeringsprogramma (GIP)**, waaronder de verbreding van het gedeelte tussen Beringen en Tessenderlo (E313). Ook voor het gedeelte Zolder-Genk loopt er momenteel een studie (E314).

De **11 Vlaamse spoorprioriteiten** worden in het Vlaamse Regeerakkoord bevestigd. Hierin zitten o.m. **spoorlijn 18** (Hasselt-Neerpelt), de elektrificatie en op dubbel spoor brengen van **spoorlijn 15** (Mol-Hasselt) en **spoorlijn 19** (Antwerpen-Mol-Neerpelt-Hamont). Dit laatste is belangrijk voor de herontwikkeling van de **IJzeren Rijn**, waarvan de realisatie eveneens als doelstelling is opgenomen.

Inzake het **SALK** engageert de Vlaamse Regering zich om met de belangrijkste stakeholders eind dit jaar na te gaan welke doelstellingen van het SALK nog behaald moeten worden en **welke projecten verder uitgevoerd moeten worden**. Veel van de nochtans prioritair geachte **infrastructuurprojecten** binnen SALK zijn nog niet aan concrete uitvoering toe geraakt. Naast reeds vermelde projecten gaat het o.m. om de omleidingen rond Neerpelt en Tongeren, de verbinding E40-Sint-Truiden en het sluizencomplex Blauwe Kei in Lommel. Deze krijgen geen specifieke vermelding in het regeerakkoord. De verdere uitvoering van de verhoging van de **bruggen over het Albertkanaal en Spartacuslijnen 1 en 2** worden wel specifiek vernoemd. Op basis van de evaluatie wordt de lancering van een **SALK 2.0** vooropgesteld, waarvoor in totaal opnieuw 137 miljoen euro Europese middelen in stelling kunnen worden gebracht in de periode 2021-2027.

De realisatie van de voorziene **bedrijventerreinen** van het **Economisch Netwerk Albertkanaal** zat ook vervat in het SALK. Daarnaast kampen we o.a. rond Hasselt, Sint-Truiden, Houthalen en in Noord-Oost Limburg met **subregionale tekorten aan bedrijventerreinen**. Het Vlaamse regeerakkoord vermeldt in dit verband in het algemeen het *in kaart brengen van de noden en*

toekomstige ruimtevraag van ondernemingen via een digitale inventaris, met aandacht voor duurzaamheid, zuinig ruimtegebruik en innovatief bouwen. Daarin wordt, voor Limburg, een trekkende en faciliterende rol gezien voor LRM.

Inzake de vraag tot het realiseren van degelijk **openbaar vervoer van en naar bedrijventerreinen** stipuleert het regeerakkoord enkel dat specifiek voor bedrijventerreinen aan *gewestwegen* zal worden geïnvesteerd in *vraaggerichte* ontsluiting via collectief vervoer.

WAT ZIT ERIN VOOR GROEI, JOBS EN WELVAART?

Naast 12 Werken voor Limburg legde VKW Limburg ook **12 Werven voor meer Groei, Jobs en Welvaart** op tafel.

Voor heel wat van deze noodzakelijke werven zal vooral het **federale regeerakkoord** van belang zijn, zoals voor het terugdringen van de effectieve loonkostenhandicap, meer ruimte voor diversiteit in het loonbeleid, verhoging van de flexibilisering op de arbeidsmarkt (regels arbeidstijd, nachtarbeid, ontslagkosten, overuren, ...), zekerheid creëren inzake het energiebeleid, daling van de vennootschapsbelasting en duidelijkere spelregels voor het sociaal overleg.

Andere werven kennen wel minstens een duidelijke **link met het Vlaamse beleidsniveau**.

Het **stimuleren van de familiale overdracht van bedrijven** kent zeker ook een belangrijk federaal luik, maar in het Vlaamse Regeerakkoord wordt niet verder geraakt dan de **intentie om aandacht te blijven hebben voor de specifieke situatie van generatiewissels bij familieondernemingen**. Hoewel ze 95% van de Vlaamse bedrijven uitmaken, komen familiebedrijven voor het overige niet aan bod. Meer concrete actie zou aangewezen zijn, bv. via het schenkingsrecht (een versoepeling van de activiteitsvoorwaarde in hoofde van holdings).

Inzake de vraag tot een **grote efficiëntieslag bij de overheid**, dient gezegd dat het Vlaamse regeerakkoord **doorspekt is met goede intenties** - al zijn die niet altijd even concreet - inzake o.m. het afschaffen (sic) van alle administratieve lasten, de (volledige) digitalisering van de overheidsdienstverlening, het only-once-principe, de drastische vereenvoudiging van regelgeving en een meer klant- en oplossingsgerichte overheidsadministratie. Het zal nu zaak zijn om dit ook concreet en in praktijk voelbaar te maken voor de ondernemingen. Wel betreuren we dat er **weinig durf** aan de dag werd gelegd om een meer dwingend karakter in te stellen voor de **fusie van gemeenten** met minder dan 20.000 inwoners.

Positief is in ieder geval ook de ambitie van de Vlaamse Regering om de **werkzaamheidsgraad met 5% op te trekken, tot 80%**. Ook hier zullen deze ambities zeker moeten geruggesteund door doorgedreven arbeidsmarkthervormingen op federaal niveau. Op Vlaams niveau wordt een **aanklampend activeringsbeleid** in het vooruitzicht gesteld. Dit is inderdaad zeer nodig, net zoals het focussen op **zij die vandaag nog niet actief zijn op de arbeidsmarkt** en het **vermijden van inactiviteitsvallen**. Ook de **jobbonus** en het in stelling brengen van een vorm van **gemeenschapdienst** als middel ter integratie binnen de arbeidsmarkt voor mensen die na 2 jaar

nog niet aan de slag zijn, zijn positieve elementen. Datzelfde geldt ook voor de aandacht die in de tekst van het regeerakkoord gaat naar de omslag naar **levenslang leren** en een **echte leercultuur bij ondernemingen én werknemers**, zeker met het oog op de steeds snelle veranderingen en noden op de arbeidsmarkt. Daarbij wordt de oprichting van een **Platform Levenslang Leren** vooropgesteld.

Het Vlaamse regeerakkoord geeft ook aan een beleid te willen voeren dat is gericht op **productiviteitsgroei**. Zoals op de Jaarvergadering door onze voorzitter aangegeven, is de tanende arbeidsproductiviteit, nog meer dan de te lage werkzaamheidsgraad, inderdaad hét **sleutelement** dat onze noodzakelijke economische groei in de weg staat. Belangrijke elementen hiervoor zijn het **wegwerken alle mogelijk vormen van regulitis** (zie hiervoor onder 'overheidsefficiëntie') en een drastische verhoging van **productieve overheidsinvesteringen** (met tegelijkertijd een beperking van de lopende overheidsuitgaven). Zoals eerder vermeld worden **1,65 miljard euro aan extra investeringen** in het vooruitzicht gesteld over de komende 5 jaar. Dit is ambitievol, maar wellicht te weinig om de kloof op dit vlak met onze buurlanden écht te dichten. Bovendien zal het ook zaak zijn, zeker voor de investeringen in infrastructuur, te zorgen voor een **effectieve realisatie** (zie ook hoger m.b.t. Limburg).

Daarom is een **dringende inperking van de 'macht van de klacht'** nodig. Het Vlaams Regeerakkoord maakt in dit verband inderdaad melding van een **herwaardering van het algemeen belang t.o.v. particuliere belangen** die infrastructuurwerken buitenproportioneel lang kunnen tegenhouden. Met een evaluatie van de vergunnings- en planningsprocedures om deze te *vereenvoudigen, versnellen en beter bestand te maken tegen beroepen omwille van procedurele redenen*. Daarbij wordt aangegeven dat men wil nagaan *hoe men geschillenbeslechting en beroepsmogelijkheden beter kan stroomlijnen of oplossingsgericht kan aanpakken, met garanties op effectieve inspraak vanaf het begin van het proces, doch zonder afbreuk te doen aan de toegang tot de rechter*. De implementatie van de **'bestuurlijke lus'** is in deze in ieder geval een heel belangrijk element dat in het vooruitzicht wordt gesteld. Enigszins tegenstrijdig hiermee is wel de overheveling van de bevoegdheid voor de vergunning van plaatsen van windmolens van de provincie naar de gemeenten. Dit lijkt ons geen goede zaak omdat dit de macht van lokale drukkingsgroepen in deze (NIMBY) nog sterker zal maken.